

Beleidsplan Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs 2008-2012

Samenwerkingsverband van de vier pedagogische begeleidingsdiensten (vzw SNPB)
en het Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs (Vocvo)

1. Inleiding

Dit is het beleidsplan 2008-2012 van het samenwerkingsverband van de vier pedagogische begeleidingsdiensten (vzw SNPB) en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo) m.b.t. de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

Het plan is als volgt opgebouwd:

- Beschrijving van de missie en de visie.
- Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs, de decretale opdrachten van het samenwerkingsverband. Dit onderdeel is een concretisering van de samenwerkingsovereenkomst die op 23 mei 2008 werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de vier pedagogische begeleidingsdiensten en het Vocvo. In deze samenwerkingsovereenkomst werden twaalf opdrachten met bijbehorende resultaatsverbintenissen voor het samenwerkingsverband vastgelegd. De voorliggende tekst geeft aan welke acties het samenwerkingsverband in de periode 2008-2012 zal ondernemen om deze resultaatsverbintenissen waar te maken. Voor iedere actie worden de doelstelling en de fasering weergegeven. De acties die nog in dit kalenderjaar worden opgestart zijn opgenomen in dit beleidsplan. Voor de volgende jaren in deze beleidsperiode zal het samenwerkingsverband telkens een afzonderlijk activiteitenplan opmaken.

Dit plan is tot stand gekomen in een tijd vol verandering voor het volwassenenonderwijs. Het is een werkinstrument dat nooit 'af' is maar voortdurend kan bijgesteld worden naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen en noden.

Dit plan werd bekrachtigd door de decretale stuurgroep op 19-11-2008. De PBD's en Vocvo staan nu voor de uitdaging dit papieren document tot leven te brengen in het veld, waar de verwachtingen hooggespannen zijn. Wij zijn ervan overtuigd dat wij daarin zullen slagen.

2. Missie en visie

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten geven specifieke ondersteuning aan de verschillende Centra voor Basiseducatie (CBE) en de Centra voor volwassenenonderwijs (CVO). Sommige opdrachten inzake ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling overstijgen echter de mogelijkheden van één ondersteuningsdienst.

Daarom is een meer gestructureerde samenwerking tussen de verschillende ondersteuningsdiensten, ten behoeve van het volledige volwassenenonderwijs, wenselijk. Een dergelijke bundeling van krachten beoogt meer efficiëntie op vlak van ontwikkeling van expertise, expertise-uitwisseling en ondersteuning met als resultaat een sterker volwassenenonderwijs. Dit vanuit de idee dat het samenbrengen en delen van expertise een meerwaarde kan betekenen voor alle centra.

Daarom leggen het Vocvo en de vier PBD's een deel van de middelen die ze verwerven via het decreet volwassenenonderwijs samen, in functie van de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

3. Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

Visieontwikkeling en ontwikkeling nieuwe concepten

3.1 Opdracht: Het samenwerkingsverband staat in voor visieontwikkeling en voor de ontwikkeling van nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen o.m. door informatie over actuele evoluties te verzamelen en hiermee rekening te houden in het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen.

Resultaatsverbintenis 1: Het samenwerkingsverband verzamelt op systematische wijze gegevens die bruikbaar zijn voor de ontwikkeling van een visie en nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding van volwassenen.

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband neemt een uitgeschreven visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen op in het vijfjaarlijks beleidsplan en in de jaarlijkse actieplannen.

3.1.1 Actie: Het virtuele kenniscentrum formuleert een visie op onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen, op basis van een voorafgaande literatuurstudie m.b.t. internationale en nationale tendenzen binnen onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen.

Doelstelling: Met de visietekst wil het samenwerkingsverband een kader scheppen waarin alle acties die ondernomen worden binnen de samenwerking, passen.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Literatuurstudie 	Bronnenlijst	4 ^e kwart 2008 1 ^o kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Visieontwikkeling 	Beleidsplan en jaarlijks actieplan op eigen website, op termijn op portaalsite	2de kwart 2009

Resultaatsverbintenis 3: Het samenwerkingsverband communiceert het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen ten minste aan alle centra.

3.1.2 Actie: Het samenwerkingsverband communiceert het beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen aan de centra

Doelstelling: Centra zijn op de hoogte van de plannen van het samenwerkingsverband m.b.t. kennis- en expertiseontwikkeling.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Overleg met de verschillende partners van het samenwerkingsverband ter voorbereiding van het beleidsplan 2008-2012 	Verslagen – voorlopige versie beleidsplan	3 ^e kwart 2008
<ul style="list-style-type: none"> Overleg met de verschillende partners van het 	Verslagen – voorlopige versie	jaarlijks

samenwerkingsverband ter voorbereiding van het jaarlijks actieplan	beleidsplan	
<ul style="list-style-type: none"> Goedkeuring beleidsplan/ jaarlijks actieplan door decretale stuurgroep 	Beleidsplan/ Actieplan	jaarlijks
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie beleidsplan en jaarlijkse actieplannen 	Mailing rechtstreeks aan centra Eigen website, op termijn op portaal-site	jaarlijks

Evaluatie eindtermen, specifieke eindtermen, basiscompetenties

3.2 Opdracht: Het samenwerkingsverband evalueert de eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties voor het volwassenenonderwijs met het oog op aanpassingen aan bestaande opleidingsprofielen of ter voorbereiding op de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen. Op vraag van de stuurgroep of van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en vorming, onderzoekt het samenwerkingsverband hiertoe signalen die kunnen leiden tot herzieningen van bestaande of tot ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen. Het samenwerkingsverband houdt hierbij rekening met erkende referentiekaders, zoals overeen te komen in een protocol met de Vlaamse overheid, met de bruikbaarheid van bestaande eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties en met gegronde redenen tot afwijking van eindtermen of specifieke eindtermen van het leerplichtonderwijs.

Resultaatsverbintenis 1: Het samenwerkingsverband signaleert aan de stuurgroep uiterlijk tegen het einde van het derde schooljaar van de implementatie van een opleidingsprofiel - of tussentijds als gevolg van een wijziging in de van toepassing zijnde referentiekader(s) - welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn.

3.2.1 Actie: Signaleren welke eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties
Doelstelling: Zicht krijgen op nodige aanpassingen aan bestaande opleidingsprofielen (uiterlijk tegen het einde van het derde schooljaar na implementatie) of ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie van welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties mogelijk aan herziening toe zijn. 	Prioriteitslijst te actualiseren Op's	Einde 2° kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Opstart bevraging CVO's via de consortia naar te actualiseren OP's welke OP's effectief dienen geactualiseerd te worden op basis van een valabel argumentarium Contactname met Inspectie VO om tegen 15 sep 2009 de lijst te bezorgen van de geëvalueerde studiegebieden en met de lijst van OP's die moeten herzien worden (en op welke manier) 	Lijst van mogelijk te actualiseren of nieuwe OP's	Idem
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie van de voorgestelde te actualiseren OP's 	Prioriteitslijst te actualiseren Op's	Einde 3° kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen prioriteiten door de stuurgroep en evaluatie indieningscriteria 	Definitieve lijst van prioritair te actualiseren OP's	Idem
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen definitieve lijst aan Administratie in functie van een opportuniteitstoets – Opmerking; naast deze opportuniteitstoets door Administratie worden de definitieve prioriteitenlijst en de aanpak voor het komende jaar met Entiteit Curriculum doorgenomen en worden de noodzakelijke praktische afspraken gemaakt. 	Eventuele wijzigingen van de definitieve lijst	Idem
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie naar de consortia, Inspectie VO en Administratie 		Idem

<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen trekkers (pbd) en oprichting van de resp. werkgroepen – Opmerking; hiervoor worden steeds alle CVO's uit het studiegebied uitgenodigd om daaraan te participeren. 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen ontwerp-OP's aan de decretale stuurgroep 		Einde 4° kwart 2009 / einde 2° kwartaal 2010
<ul style="list-style-type: none"> Screening ontwerp- OP's door projectcoördinatie 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Versturen ontwerp-OP's naar Administratie 		15 jan 2010 of 15 sep 2010

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband onderzoekt welke inhoud in bestaande opleidingen niet gedekt worden door voorstellen voor nieuwe opleidingsprofielen.

3.2.2 Actie: Onderzoek naar welke inhoud in bestaande opleidingen niet gedekt zijn door voorstellen voor nieuwe opleidingsprofielen

Doelstelling: Actualisering van OP's

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Opstart bevraging CVO's via de consortia welke inhoud in bestaande opleidingen niet gedekt worden door bestaande opleidingsprofielen op basis van een valabel argumentarium. 	Lijst van mogelijk te actualiseren of nieuwe OP's	Einde tweede kwartaal 2009
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie van de voorgestelde te actualiseren OP's 	Prioriteitslijst te actualiseren of nieuwe Op's	Einde derde kwartaal 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen prioriteiten door de stuurgroep en evaluatie indieningscriteria 	Definitieve lijst van prioritair te actualiseren of nieuwe OP's	Begin vierde kwartaal 2009
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen definitieve lijst aan Administratie in functie van een opportuniteitstoets – Opmerking; naast deze opportuniteitstoets door Administratie worden de definitieve prioriteitenlijst en de aanpak voor het komende jaar met Entiteit Curriculum doorgenomen en worden de noodzakelijke praktische afspraken gemaakt. 	Eventuele wijzigingen van de definitieve lijst	Idem
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie naar de consortia, Inspectie VO en Administratie 		Idem

<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen trekkers (pbd) en oprichting van de resp. werkgroepen – Opmerking; hiervoor worden steeds alle CVO's uit het studiegebied uitgenodigd om daaraan te participeren. 		idem
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen ontwerp-OP's aan de decretale stuurgroep 		Einde vierde kwartaal 2009 of einde tweede kwartaal 2010
<ul style="list-style-type: none"> Screening ontwerp- OP's door projectcoördinatie 		idem
<ul style="list-style-type: none"> Versturen ontwerp-OP's naar Administratie 		15 jan 2010 of 15 sept 2010

Coördinatie ontwikkeling nieuwe, actualisering bestaande opleidingsprofielen VO

3.3 Opdracht: Het samenwerkingsverband staat in voor de coördinatie van de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen voor het volwassenenonderwijs:

- 1° in opdracht van de stuurgroep of van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs;
- 2° door jaarlijks een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen opdat die dat plan kan bezorgen aan de bevoegde administratie;
- 3° door vooraf dat plan van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen aan een opportuniteitstoets van de bevoegde administratie te onderwerpen;
- 4° door terzake ook jaarlijks de consortia volwassenenonderwijs over de prioriteiten inzake de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen te bevragen;
- 5° door bij de ontwikkeling van opleidingsprofielen steeds voorrang te verlenen aan die opleidingen die onderhevig zijn aan een wijziging in de van toepassing zijnde Europese, federale en/of Vlaamse regelgeving;
- 6° door jaarlijks op 15 januari en 15 september voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen, opdat die deze voorstellen kan bezorgen aan de bevoegde administratie. Deze voorstellen worden opgesteld in het format dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs oplegt;
- 7° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen rekening te houden met de evaluatierapporten van de inspectie volwassenenonderwijs;
- 8° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen enerzijds de actoren en anderzijds de Entiteit Curriculum te betrekken.

Resultaatsverbintenis 1: Het samenwerkingsverband draagt ten laatste op 1 september 2008 aan de stuurgroep een lijst voor van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen en op 1 december 2008 de lijsten van alle te ontwikkelen opleidingsprofielen ter vervanging van lineaire en 'voorlopig modulaire' opleidingen die niet gedekt zijn door reeds door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen zodat enerzijds de stuurgroep een planning opneemt in haar actieplan 2008 en anderzijds voor de betrokken opleidingen uiterlijk tegen 15 januari 2012 voorstellen van opleidingsprofielen bij de bevoegde administratie zijn ingediend.

3.3.1 Actie: Het samenstellen van de lijst van alle te ontwikkelen opleidingsprofielen ter vervanging van lineaire en voorlopig modulaire opleidingen die niet gedekt zijn door goedgekeurde opleidingsprofielen

Doelstelling: Inventarisatie van deze te ontwikkelen opleidingsprofielen

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> • Eerste prioriteitenlijst bezorgd via de stuurgroep aan de Minister 	Voorlopige prioriteitenlijst (die continu geüpdatet wordt)	Begin derde kwartaal 2008
<ul style="list-style-type: none"> • Na het vastleggen van de lijst door projectcoördinatie; voorleggen lijst van alle te ontwikkelen OP's aan de stuurgroep (ter verfijning) 		Einde derde kwartaal 2008
<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de opmerkingen van de stuurgroep; verdere verfijning van de lijst 	Definitieve lijst van alle te ontwikkelen OP's	Idem
<ul style="list-style-type: none"> • Bezorgen van de lijst aan de stuurgroep 	Definitieve lijst van alle te ontwikkelen OP's	Idem
<ul style="list-style-type: none"> • Bezorgen aan Administratie 		idem

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband stelt de stuurgroep in staat jaarlijks tegen 1 oktober een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen in haar actieplan te integreren, op basis van de resultaten van de jaarlijkse bevraging van de centra via de consortia volwassenenonderwijs en de opportuniteitstoets van de bevoegde administratie.

3.3.2 Actie: Een jaarlijkse bevraging van de consortia en een opportuniteitstoets bij de bevoegde administratie

Doelstelling: Het uitwerken van een planning of actieplan m.b.t. de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Opstart bevraging centra via de consortia naar nieuw te ontwikkelen OP's en te actualiseren OP's – Opmerking; de vraag naar nieuwe of te actualiseren OP's dient steeds te gebeuren vanuit een argumentarium dat gestoeld is op valabele maatschappelijke tendensen, een solied draagvlak... Daarnaast wordt steeds nagegaan wat de gevolgen zijn voor andere opleidingen of opleidingsniveaus Contactname met Inspectie VO om tegen 15 sep 2009 de lijst te bezorgen van de geëvalueerde studiegebieden en met de lijst van OP's die moeten herzien worden (en op welke manier) Daarnaast kunnen bijkomende OP's aangepakt worden als die komen in opdracht van de Minister, derde instanties (koepeles...) of vanuit een noodzaak die is opgelegd vanuit Europese, federale of Vlaamse regelgeving. – Opmerking; in dit geval dient de prioriteitslijst voldoende flexibel en actueel te zijn en dient eventueel ook de timing aangepast (versneld) te worden. Voor 2008-2009: 10 nov 2008 	Lijst van mogelijk te actualiseren of nieuwe OP's	15 juni 2009
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie van de voorgestelde te ontwikkelen OP's of te actualiseren OP's Voor 2008-2009: 30 nov 2008 	Prioriteitslijst te ontwikkelen of te actualiseren Op's	15 sep 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen prioriteiten door de stuurgroep en evaluatie indieningscriteria Voor 2008-2009: 5 dec 2008 	Definitieve lijst van prioritair te ontwikkelen of te actualiseren OP's	1 okt 2009
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen definitieve lijst aan Administratie in functie van een opportuniteitstoets – Opmerking; naast deze opportuniteitstoets door Administratie worden de definitieve prioriteitenlijst en de aanpak voor het komende jaar met Entiteit Curriculum doorgenomen en worden de noodzakelijke praktische afspraken gemaakt. Voor 2008-2009: 10 dec 2008 	Eventuele wijzigingen van de definitieve lijst	15 okt 2009
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie naar de consortia, Inspectie VO en Administratie Voor 2008-2009: 20 dec 2008 		20 okt 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen trekkers (pbd) en oprichting van de resp. werkgroepen – Opmerking; hiervoor worden steeds alle CVO's uit het studiegebied uitgenodigd om daaraan te participeren. Voor 2008-2009: 10 jan 2009 		20 okt 2009
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen ontwerp-OP's aan de decretale stuurgroep Voor 2008-2009: 15 juni 2009 		15 dec 2009 of 15 juni 2010

<ul style="list-style-type: none"> • Screening ontwerp- OP's door projectcoördinatie • Voor 2008-2009: 25 juni 2009 		jan 2010 of juni 2010
<ul style="list-style-type: none"> • Versturen ontwerp-OP's naar Administratie • Voor 2008-2009: 26 juni 2009 		jan 2010 of juni 2010
<ul style="list-style-type: none"> • Opstart bevraging centra via de consortia naar nieuw te ontwikkelen OP's en te actualiseren OP's – Opmerking; de vraag naar nieuwe of te actualiseren OP's dient steeds te gebeuren vanuit een argumentarium dat gestoeld is op valabele maatschappelijke tendensen, een solied draagvlak... Daarnaast wordt steeds nagegaan wat de gevolgen zijn voor andere opleidingen of opleidingsniveaus • Contactname met Inspectie VO om tegen 15 sep 2010 de lijst te bezorgen van de geëvalueerde studiegebieden en met de lijst van OP's die moeten herzien worden (en op welke manier) 	Lijst van mogelijk te actualiseren of nieuwe OP's	jaarlijks 15 juni
<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie van de voorgestelde te ontwikkelen OP's of te actualiseren OP's 	Prioriteitslijst te ontwikkelen of te actualiseren Op's	jaarlijks 15 sep
<ul style="list-style-type: none"> • Vastleggen prioriteiten door de stuurgroep en evaluatie indieningscriteria 	Definitieve lijst van prioritair te ontwikkelen of te actualiseren OP's	jaarlijks 1 okt
<ul style="list-style-type: none"> • Bezorgen definitieve lijst aan Administratie in functie van een opportuniteitstoets – Opmerking; naast deze opportuniteitstoets door Administratie worden de definitieve prioriteitenlijst en de aanpak voor het komende jaar met Entiteit Curriculum doorgenomen en worden de noodzakelijke praktische afspraken gemaakt. 	Eventuele wijzigingen van de definitieve lijst	jaarlijks 15 okt
<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie naar de consortia, Inspectie VO en Administratie 		jaarlijks 3 ^{de} kwartaal
<ul style="list-style-type: none"> • Vastleggen trekkers (pbd) en oprichting van de resp. werkgroepen – Opmerking; hiervoor worden steeds alle CVO's uit het studiegebied uitgenodigd om daaraan te participeren. 		jaarlijks 3 ^{de} kwartaal
<ul style="list-style-type: none"> • Bezorgen ontwerp-OP's aan de decretale stuurgroep 		jaarlijks 15 dec of 15 juni
<ul style="list-style-type: none"> • Screening ontwerp- OP's door projectcoördinatie 		jaarlijks jan of juni
<ul style="list-style-type: none"> • Versturen ontwerp-OP's aan Administratie 		jaarlijks jan of juni

Resultaatsverbintenis 3: Basiseducatie: de voorstellen tot actualisering van volgende bestaande opleidingsprofielen dienen bij de bevoegde administratie ingediend te worden op basis van volgend tijdspad:

- informatie- en communicatietechnologie (ICT) tegen 15 januari 2010;
- maatschappijoriëntatie - maatschappelijk functioneren , maatschappijoriëntatie - maatschappelijk participeren, maatschappijoriëntatie - opstap TKO, maatschappijoriëntatie - basis functioneren op het werk, maatschappijoriëntatie -functioneren op het werk en Nederlands tegen 15 januari 2011;
- Nederlands tweede taal alfa -richtgraad 1, Latijns schrift, Frans - opstap talen, Frans - opstap TKO, Engels - opstap talen en Engels - opstap TKO tegen 15 januari 2012.

3.3.3 Actie: Actualiseren van bestaande opleidingsprofielen in de Basiseducatie

Doelstelling: Geactualiseerde opleidingsprofielen die beantwoorden aan bestaande verwachtingen en noden bij lesgevers en centra.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Timing opmaken per opleiding 	Tijdstabel	januari 2009
<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met de centra Basiseducatie en Federatie een planning per opleiding vastleggen 	Stappenplan per opleiding	per opleiding

Resultaatsverbintenis 4: Secundair volwassenenonderwijs: het opleidingsprofiel voor de opleiding aanvullende algemene vorming moet uiterlijk 15 januari 2010 zijn ingediend.

3.3.4 Actie: In consensus opstellen van het opleidingsprofiel aanvullende algemene vorming

Doelstelling: Het opleidingsprofiel aanvullende algemene vorming uiterlijk 15 januari 2010

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Bijeenkomst werkveld met als doel het formuleren van een visie op de verdere ontwikkeling van de opleiding Aanvullende Algemene Vorming (als reactie op het voorstel van de Overheid) 	Verkenning van de verschillende standpunten en van de knelpunten die binnen het werkveld leven	Einde 3 ^o kwart 2008
<ul style="list-style-type: none"> De Stuurgroep informeert de overheid over de visie van het werkveld. 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Overleg met overheid m.b.t. de geplande stappen in de ontwikkeling van het OP 		Begin 4 ^o kwart 2008
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen trekkers (pbd) en oprichting van de werkgroep – Opmerking; hiervoor worden steeds alle CVO's uit het studiegebied uitgenodigd om daaraan te participeren. 		Begin 1 ^o kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen ontwerp-OP's aan de decretale stuurgroep 		begin 3 ^o kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Screening ontwerp- OP's door projectcoördinatie 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Versturen ontwerp-OP's naar Administratie 		Idem

Voorstellen experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden

3.4 Opdracht: Het samenwerkingsverband bereidt voorstellen voor met betrekking tot het oprichten van experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden op vraag van de stuurgroep. De voorstellen bevatten tenminste 1 opleiding en een duidelijke motivering van de criteria i.v.m. de behoefte en de invulling, de onderwijskundige context, de eventuele continuïteit van studieloopbanen en het voorziene evaluatieplan.

Resultaatsverbintenis: geen in samenwerkingsovereenkomst

3.4.1 Actie: Bevraging consortia en input administratie rond het oprichten van experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden

Doelstelling: Vastleggen welke experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden kunnen ingericht worden

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Opstart bevraging centra via de consortia naar nieuwe leer- of studiegebieden – Opmerking; de vraag naar nieuwe leer- of studiegebieden dient steeds te gebeuren vanuit een argumentarium dat gestoeld is op valabele maatschappelijke tendensen, een solied draagvlak... Daarnaast wordt steeds nagegaan wat de gevolgen zijn voor andere opleidingen of opleidingsniveaus Contactname met Inspectie VO, Administratie, VLOR en Entiteit Curriculum om tegen 15 sep 2009 welke nieuwe leer- of studiegebieden zij opportuun achten te evalueren en eventueel verder te ontwikkelen Voor 2008-2009: 10 nov 2008 	Lijst van mogelijk nieuw te ontwikkelen leer- of studiegebieden	Einde 2° kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie van de voorgestelde nieuw te ontwikkelen leer- of studiegebieden Voor 2008-2009; 30 nov 2008 	Prioriteitslijst te nieuw ontwikkelen leer- of studiegebieden	Einde 3° kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen prioriteiten door de stuurgroep en evaluatie indieningscriteria Voor 2008-2009: 5 dec 2008 	Definitieve lijst van nieuw te ontwikkelen leer- en studiegebieden	Idem
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen definitieve lijst aan Administratie in functie van een opportuniteitstoets – Opmerking; naast deze opportuniteitstoets door Administratie worden de definitieve prioriteitenlijst en de aanpak voor het komende jaar met Entiteit Curriculum doorgenomen en worden de noodzakelijke praktische afspraken gemaakt. Voor 2008-2009: 10 dec 2008 	Eventuele wijzigingen van de definitieve lijst	Idem
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie naar de consortia, Inspectie VO en Administratie Voor 2008-2009: 20 dec 2008 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen nieuw te ontwikkelen leer- en studiegebieden aan de decretale stuurgroep Voor 2008-2009: 15 juni 2009 		Einde 4° kwart '09 einde 2° kwart '10

Coördinatie en ondersteuning van ontwikkeling van centrumoverstijgende en netoverschrijdende leerplannen

3.5 Opdracht: Op vraag van centrubesturen coördineert samenwerkingsverband de centrumoverstijgende ontwikkeling van leerplannen.

Resultaatsverbintenis 1: Basiseducatie, secundair volwassenenonderwijs en hoger beroepsonderwijs: de coördinatie en ondersteuning moet de centrubesturen of de representatieve verenigingen van inrichtende machten en GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in staat stellen de leerplannen voor 31 januari ter goedkeuring aan te bieden.

3.5.1. Actie 1: Coördinatie van de centrumoverschrijdende ontwikkeling van leerplannen

Doelstelling: Alle centra kunnen werken met goedgekeurde leerplannen

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie definitieve goedkeuringen OP's (BVR) doorheen het hele schooljaar – Opmerking; tussentijds goedgekeurde OP's worden onmiddellijk vertaald in LP's Voor 2008-2009: 1 nov 2008 	Lijst prioritair te ontwikkelen leerplannen	Begin 4° kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Lijst prioritair te ontwikkelen LP's ter info bezorgen aan Inspectie VO, en aan de CVO's via de consortia Voor 2008-2009: 15 nov 2008 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Opstarten werkgroepen via de resp. trekkers – Opmerking; de werkgroepen zijn in principe dezelfde als bij de ontwikkeling van de resp. OP's. Voor 2008-2009: 15 nov 2008 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Bezorgen ontwerp-LP's aan de decretale stuurgroep Voor 2008-2009: 20 dec 2008 		Einde 4° kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Screening ontwerp-LP's door projectcoördinatie Voor 2008-2009: 15 jan 2009 		Begin 1° kwart 2010
<ul style="list-style-type: none"> Versturen ontwerp-LP's naar Inspectie VO Voor 2008-2009: 25 jan 2009 		Idem
<ul style="list-style-type: none"> Advisering ontwerp-LP's door Inspectie VO Voor 2008-2009: 31 maa 2009 		Einde 1° kwart 2010
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie goedkeuring LP's naar de CVO's via de consortia Voor 2008-2009: 15 april 2009 		15 apr 2010
<ul style="list-style-type: none"> Implementatie goedgekeurde leerplannen Voor 2008-2009: 1 sep 2009 		1 sep 2010

3.5.1. Actie 2: Het samenwerkingsverband maakt project leerplanontwikkeling bekend bij centrubesturen Basiseducatie. Het samenwerkingsverband sensibiliseert de centra m.b.t. samenwerking rond dit project. Het samenwerkingsverband maakt dit ook bekend bij de inspectie Basiseducatie.

Doelstelling: Bekendmaking van project leerplanontwikkeling door het samenwerkingsverband bij directeuren centra Basiseducatie / inspectie BE en sensibiliseren directies centra BE tot samenwerking m.b.t. dit project.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Sensibilisering / bekendmaking van project leerplanontwikkeling bij directeuren BE. 	<p>Vocvo stelt eerst de leerplanontwikkeling aan directeuren CBE voor. De directeuren CBE maken kennis met coördinatie leerplanontwikkeling Vocvo.</p>	<p>Directeurenoverleg van 23/04/2008</p>
<ul style="list-style-type: none"> Afspreken van protocol met inspectie. 	<p>De inspectie krijgt informatie over de coördinatie van leerplanontwikkeling door het Vocvo. Vocvo en inspectie BE stellen een samenwerkingsprotocol op m.b.t. leerplanontwikkeling. Maken van enkele inhoudelijke afspraken en keuzes m.b.t. leerplanontwikkeling</p>	<p>Overleg van 06/05/2008</p>
<ul style="list-style-type: none"> Sensibilisering / bekendmaking van project leerplanontwikkeling samenwerkingsverband bij directeuren / leergebiedverantwoordelijken BE. 	<p>De aanwezige coördinatoren of directeuren van de BE, en ook andere deskundigen binnen het werkveld, krijgen informatie over de werking van het samenwerkingsverband met betrekking tot het ontwikkelen van leerplannen voor de leergebieden van de BE.</p> <p>De aanwezige deskundigen, zowel uit de centra zelf als ook 'externen', zijn bereid tot samenwerking, om deze leerplanontwikkeling voor de sector BE te kunnen uitbouwen.</p> <p>De coördinator leerplannen Vocvo en de betrokken uit de sector BE maken enkele inhoudelijke / organisatorische afspraken m.b.t. wettelijke bepalingen en criteria voor het maken van een leerplan.</p> <p>De centra BE zijn op de hoogte van de doelstellingen van leerplannen.</p> <p>De centra BE zijn op de hoogte van mogelijke planning en fasering in het proces van</p>	<p>Infosessie voor de BE 30/05/2008</p>

	leerplanontwikkeling	
<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk (telefonisch / per mail) contacteren van directeuren CBE m.b.t. deelname aan project leerplanontwikkeling. 	Voor de coördinator leerplanontwikkeling is het duidelijk wie wordt afgevaardigd vanuit de centra om deel te nemen en voor welk leergebied.	Tot begin juli 2008
<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk (telefonisch / per mail) contacteren van directeuren CBE m.b.t. praktische afspraken deelname project leerplanontwikkeling. 	Met directies CBE wordt overeengekomen hoeveel bijeenkomsten er ongeveer worden belegd, dit kan worden bijgestuurd eventueel met de directe betrokkenen uit de werkgroepen.	Tot eind augustus 2008

Resultaatsverbintenis 2: Basiseducatie: de coördinatie en ondersteuning moet de centrubesturen in staat stellen nieuwe leerplannen voor de leergebieden MO, NT1, NT2 alfa, Opstap Talen en ICT van de basiseducatie uiterlijk op 31 januari 2009 ter goedkeuring aan te bieden.

3.5.2 Actie: Coördineren en ondersteunen van de ontwikkeling van de leerplannen voor de leergebieden MO, NT1, Opstap Talen en ICT. De verantwoordelijkheid voor het schrijven van de leerplannen ligt bij de centra basiseducatie zelf.

Per leergebied een leerplanwerkgroep oprichten met lesgevers uit de Basiseducatie en de coördinator leerplannen van het Vocvo zit die voor.

Doelstellingen:

- Uitwerken van een visie m.b.t. leerplanontwikkeling.
- Vastleggen van afspraken, uitgangspunten en doelstellingen leerplanontwikkeling.
- Verantwoording van gemaakte en te maken keuzes.
- Onderlinge afstemming van uitgangspunten en doelen.
- Onderling op de hoogte zijn van elkaars werk zodanig dat je makkelijk kunt doorverwijzen.
- Structurering van de programma's over verschillende leergebieden heen.
- Gebruik maken van elkaars deskundigheid.
- Nadenken over beleid van instelling en zo nodig invloed op uitoefenen.
- Hulpmiddel / houvast bij het lesgeven aan de hand van nieuwe leerplan.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<p>De eerste bijeenkomst werkgroepen Leerplanontwikkeling per leergebied (LPO) met als doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De deelnemers aan de werkgroepen weten wat LPO inhoudt. • Zij kennen de doelen van LPO. • Zij kennen de wettelijke bepalingen van een LP, de criteria en minimale vereisten van de overheid betreffende LP. • Zij zijn op de hoogte van de consequenties van 	<p>Voor deze eerste bijeenkomst ligt er klaar:</p> <p>Een sneuvelnota met concrete suggesties, opmerkingen, voorstellen m.b.t. de werking van de werkgroepen per leergebied.</p> <p>Een werktekst over de wettelijke bepalingen en criteria m.b.t. het ontwikkelen van een leerplan.</p>	Tot begin september 2008

<p>LPO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zij weten wat hun engagement in de werkgroep is ten aanzien van het schrijven van een LP. • De betrokkenen zijn op de hoogte van de tijdsplanning en relevante data. • De leden van de werkgroep krijgen de opdracht om de ET uit het OP van hun leergebied te 'screenen': is dit concreet genoeg? Wat moet er aan toegevoegd worden? Wat vinden wij belangrijk? • Andere opdrachten zijn: verzamelen van nuttig achtergrondmateriaal, cursussen, visieteksten ... en dit ook aan elkaar doorspelen. • Coördinator LPO ondersteunt dit proces door ook materiaal door te spelen. • Een eerste terugkoppeling naar de inspectie: mogelijke vragen en discussiepunten uit de werkgroepen. • Coördinatie LP belooft een gebruiksvriendelijke, transparante manier te vinden om met elkaar te communiceren, of ook werkdocumenten uit te wisselen. • De directie van het Vocvo en de accountmanagers blijven op de hoogte van de ontwikkelingen. In die zin is het interessant dat één van de account managers nauwer betrokken is en regelmatig de bijeenkomsten bijwoont. 	<p>Een eerste voorstel tot format voor het maken van een leerplan.</p> <p>Een concrete planning van volgende data voor de bijeenkomsten en activiteiten. Een voorbeeld van hoe men eindtermen bvb. uit OP kan 'screenen'.</p> <p>Het verzamelen van nuttige werkteksten, visieteksten, achtergrondmateriaal.</p> <p>Een lijst met vragen, suggesties, opmerkingen en discussiepunten naar de inspectie.</p> <p>Voorstellen i.v.m. communicatie binnen de werkgroepen: portaalsite (intranet), mails ...</p> <p>Concreet overleg met accountmanagers en directeur Vocvo op AMT – teams.</p>	
<p>De tweede bijeenkomst LPO per leergebied, met als doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De deelnemers bespreken hun opdracht tot screenen van modules uit hun leergebied. Aansluitend worden de nuttige documenten van iedereen bekeken en besproken. • De deelnemers beslissen op welke basis er wordt verder gewerkt: selectie van het gepaste kader, de juiste referenties etc. • Coördinator doet een voorstel tot structuur van het LP, een soort inhoudsopgave waarbinnen de verschillende schrijfproducten van de deelnemers hun plaats krijgen. • Hij doet een eerste voorstel tot schrijven van een LP: een format waarin hij zijn eigen inbreng (de eerder algemene items uit een LP) al onderbrengt. • Concrete taakverdeling voor alle betrokkenen: wie neemt welk onderdeel uit de vooropgestelde structuur of format voor zijn rekening? • Eventueel nog enkele vragen voor de inspectie? • Ervoor zorgen dat de verschillende werkgroepen voor LPO (per leergebied dus) op elkaar zijn afgestemd, ondermeer via Google Docs. • Doorspelen van suggesties voor wijziging OP 	<p>Voor deze tweede bijeenkomst ligt er klaar:</p> <p>De screening van bvb. eindtermen binnen modules per leergebied.</p> <p>Een aanvullende verzameling interessant en bruikbaar achtergrondmateriaal per leergebied.</p> <p>Een concrete structuur of inhoudsopgave voor het leerplan per leergebied.</p> <p>Een eerste versie van (verdere) invulling van het leerplan – format.</p> <p>Een concrete taakverdeling voor wie wat gaat schrijven in het leerplan voor elk leergebied.</p> <p>Een tweede lijst met vragen, opmerkingen, suggesties en discussiepunten voor de inspectie.</p> <p>Een concreet uitwisselingsplatform voor documenten, werkteksten en ontwikkeling leerplan via Google Docs.</p> <p>Doorspelen van stand van zaken</p>	<p>Begin nov 2008</p>

<p>doorspelen naar decretale stuurgroep en inspectie (o.m. resultaat van evaluaties van de modularisering in verschillende leergebieden, door sector BE).</p>	<p>wergroepen LPO naar directie en AMT -team Vocvo, naar federatie BE.</p>	
<p>De derde bijeenkomst LPO per leergebied, met als doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via de schrijfproducten van de betrokkenen wordt een eerste versie gemaakt van het LP. • Mogelijkheid tot feedback op verschillende items. • Bespreken van de knelpunten. • Deze eerste versie wordt doorgespeeld naar een aantal externe deskundigen. • Mogelijke aanvullingen / wijzigingen van eerste versie LP: taakverdeling. Wie past wat aan in het LP? • Maken van een soort adviesnota naar decretale stuurgroep en inspectie: suggesties tot wijziging / herziening huidige OP. 	<p>Voor deze derde bijeenkomst ligt er klaar:</p> <p>Een tweede, nog meer aangevulde versie van het LP, nu met bijdragen van elk werkgroeplid. Verdere taakverdeling m.b.t. het verder afwerken van het leerplan. Ontwerp van adviesnota naar decretale stuurgroep en inspectie: suggesties tot wijziging / herziening huidige OP.</p>	<p>Half dec 2008</p>
<p>De vierde bijeenkomst LPO per leergebied, met als doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindredactie van leerplannen. • Afspraken rond de presentatie van de leerplannen: in welke vorm zullen deze documenten publiek worden gemaakt voor de sector BE? • Evaluatie van project LPO a.h.v. checklist. • Eindredactie adviesnota naar decretale stuurgroep en inspectie. • Afspraken en discussie rond verder verloop project LPO: Hoe worden de centra BE verder betrokken bij de introductie en implementatie van de nieuwe leerplannen? Wat is de rol van de coördinator LPO, de deelnemers uit de werkgroepen LPO, de accountmanagers Vocvo... in dit proces? Hoe worden de leerplannen verder geëvalueerd en bijgesteld? Hoe wordt iedereen daarvan op de hoogte gesteld? 	<p>Voor deze vierde bijeenkomst ligt er klaar:</p> <p>Een eindversie van het leerplan per leergebied. Een concreet voorstel van presentatie van het LP. Een checklist voor de evaluatie van het project LPO. Eindversie adviesnota naar decretale stuurgroep en inspectie.</p>	<p>Midden januari 2009</p>
<ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe leerplannen worden ter goedkeuring aan de inspectie BE voorgelegd. 	<p>Evaluëren leerplannen samen met inspectie Mogelijke aanvullingen / wijzigingen van de leerplannen n.a.v. feedback van de inspectie. Mogelijke suggesties van VLOR bij de beslissing van de inspectie.</p>	<p>Tegen 31 januari 2009</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Bekendmaking, presentatie, ondersteuning nieuwe leerplannen aan sector BE in samenwerking met account managers Vocvo. 	<p>Informereren directeuren via overleg, federatie BE ... Beleggen informatieronde centra</p>	<p>Juni 2009</p>

	<p>BE over hoe en waarom van de nieuwe leerplannen. Verspreiden informatiebrochure over nieuwe leerplannen in de centra BE. Verspreiden adviesnota tot aanvulling / wijziging nieuwe OP. Is er deskundigheidsbevordering voor de educatieven in de BE nodig m.b.t. het werken met de nieuwe leerplannen.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding implementatie nieuwe leerplannen BE in samenwerking met account managers Vocvo. 	Voor de leergebieden NT1, MO, opstap Moderne Talen en ICT.	Eind aug 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vorbereidingsfase voor het schrijven van de nog resterende leerplannen: NT2, Alfa NT2 en Wiskunde. 	Zie fase 1 van april – mei 2008.	Vanaf april / mei 2009

EVC

3.6 Opdracht: Het samenwerkingsverband coördineert en ondersteunt de ontwikkeling van instrumenten en procedures inzake de erkenning van eerder verworven competenties (EVC).

Resultaatsverbintenis 1: Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven de activiteiten aan inzake de ondersteuning van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.

3.6.1 Actie: Voor de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor de erkenning van de eerder verworven competenties van cursisten dienen we te beschikken over de Vlaamse kwalificatiestructuur als referentiekader. Van zodra dit kader voorhanden is zal het samenwerkingsverband de acties, doelstellingen en fasering opnemen in het jaarlijks activiteitenplan.

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband brengt goede praktijkvoorbeelden van EVC in kaart.

3.6.2 Actie: Het samenwerkingsverband brengt directies en coördinatoren samen in regionale netwerken om kennis en expertise m.b.t. EVC uit te wisselen

Doelstelling: De centra voorbeelden aanreiken van de erkenning van EVC in de praktijk

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Leernetwerk opzetten met begeleiders en Directeurs van de centra 	Leernetwerk	schooljaar 2009-2010
<ul style="list-style-type: none"> Ter beschikking stellen van good practices 	Portaalsite	schooljaar 2010-2011

Afstandsleren, e-leren, gecombineerd onderwijs

3.7 Opdracht: Het samenwerkingsverband bouwt expertise op en neemt deel aan expertise-uitwisseling inzake kwaliteitsvol afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs.

Resultaatsverbintenis 1: Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- wat het opleidingsaanbod inzake afstandsleren is;

3.7.1. Actie: Opleidingsaanbod inzake afstandsleren in kaart brengen.

Doelstelling: Een overzicht van het bestaande opleidingsaanbod inzake afstandsleren op basis van bestaande internetbronnen.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> • Inventariseren opleidingsaanbod inzake afstandsleren • informatie doorgeven aan alle centra met vraag of ze willen toetreden tot de werkgroepen van het project binnen Vocvo 	Verzameling links portaalsites	1 ^o kwartaal '09

Resultaatsverbintenis 2: Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- hoe in samenwerking met externen de ondersteuning bij de implementatie van een elektronische leeromgeving gebeurt;

3.7.2

3.7.2.1 Actie: Deelname project e-leren Diva vzw.

Doelstelling: Samen met andere publieke opleidingsverstrekkers in Vlaanderen ijveren voor een beter gebruik van technologie-ondersteund leren in vorming en onderwijs.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> • Opvolgen project e-leren Diva vzw via stuurgroep DIVA. 	Verslag	1 à 2- maandelijks

3.7.2.2

Actie: Participatie Toll-net Diva vzw.

Doelstelling: Als uitloper van het project e-leren ging Diva vzw begin 2008 van start met Toll-net, het 'netwerk voor technologie ondersteund levenslang leren'. Diva vzw ontwikkelde 3 instrumenten om dit netwerk vorm te geven:

- Toll-cursus: basiscursus over didactische aspecten van e-leerprocessen en –applicaties.
- Toll-shops: praktische workshops rond specifieke items op vlak van technologie-ondersteund leren.
- www.toll-net.be: Website die enerzijds de Toll-shops en de Toll-cursus ondersteunt en anderzijds instrumenten aanreikt die interactie en kennis- en contentdeling tussen lesgevers mogelijk maakt.

Het virtueel kenniscentrum wil actief bijdragen in de verdere ontwikkeling van deze 3 instrumenten.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Deelname aan themagroepen: e-coaching, e-content delen, Toll-redactie 	Verslag E-content Toll-cursus concretiseren met info en praktijkvoorbeelden vanuit CVO's en CBE's.	Doorlopend wanneer nodig
<ul style="list-style-type: none"> Trekken/ontwikkelen van één reeks Toll-shops per schooljaar: Uitwerken van Toll-shops door thema's aan te reiken die de centra aanbelangen, i.s.m. DIVA 	Uitwerken Toll-shops (bijv: kwaliteitszorg m.b.t. e-leren, elo's evaluatie van afstandsleren, cursistvolgsysteem voor afstandsleren)	1 reeks per schooljaar

3.7.2.3 Actie: Promotie Toll-net.

Doelstelling: De activiteiten die Toll-net ontwikkelt naar lesgevers in het volwassenenonderwijs promoten.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Aanbod Toll-net promoten via netwerk van Vocvo en vzw SNPB 	Publicatie site VOCVO, netten Verdeling nieuwsbrieven	doorlopend wanneer nodig

3.7.2.4 Actie: Lesgevers informeren over het aanbod aan elektronische leeromgevingen

Doelstelling: Lesgevers hebben nood aan experimenteeruimte om aan de slag te gaan met e-leren. Daarom wil het virtueel kenniscentrum lesgevers vertrouwd maken met het aanbod aan elektronische leeromgevingen

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Lancering experimenteer-elo. 	Demonstratie leeromgeving	2010
<ul style="list-style-type: none"> Good-practices m.b.t. elo's opsporen en bezoeken organiseren 	Toll-shop m.b.t. elo	doorlopend
<ul style="list-style-type: none"> Netoverschrijdende studiedag 	Studiedag	2010

3.7.2.5 Actie: Lesgevers en centra informeren bij het gebruik van e-leren.

Doelstelling: In nauwe samenwerking met Diva vzw (ikv Toll-net) lesgevers informeren over het gebruik van elektronisch ondersteund leren en aanmoedigen tot delen van kennis en expertise.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
-------	--------	--------

<ul style="list-style-type: none"> • Specifieke informatie voor CVO's & CBE's aanleveren aan Toll-net 	Subsite op www.toll-net.be. Nieuwsbrief Toll-net	Doorlopend
<ul style="list-style-type: none"> • Lesgevers aanmoedigen om eigen ontwikkelde e-leermiddelen en informatie met anderen te delen. 	Portaalsite Vocvo, experimenteer-ELO, www.toll-net.be, nieuwsbrief e-leren.	Doorlopend

3.7.2.6 Actie: Ontwikkeling digitale content onderzoeken.

Doelstelling: De mogelijkheden verkennen om samen geïnteresseerde lesgevers en eventueel met educatieve uitgeverijen en/of digitale content te ontwikkelen.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> • Rondvraag bij CVO's en CBE's: aan welk soort digitale content is er nood? 	Verslag	Januari – maart '09
<ul style="list-style-type: none"> • Samenbrengen van lesgevers die willen bijdragen tot de ontwikkeling van digitale content. 	Actieplan	2009-2010
<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen van mogelijke partners voor de ondersteuning van ontwikkeling van digitale content. 	Verslag	2010-2012

Resultaatsverbintenis: Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- hoe de ondersteuning bij de evaluatie van afstandsonderwijs gebeurt;

3.7.3 Actie: Evaluatie van afstandsonderwijs ondersteunen.

Doelstelling: De nodige informatie en instrumenten voorzien om de evaluatie van afstandsonderwijs in CVO's en CBE's op een adequate manier te laten verlopen.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> • Informatie bundelen rond evaluatie afstandsonderwijs. 	Pagina portaalsite	2de° kwart '09
<ul style="list-style-type: none"> • Instrumenten evaluatie afstandsonderwijs aanreiken. 	Specifieke Toll-shop Portaalsite	Doorlopend

Resultaatsverbintenis: Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- hoe de expertise-ontwikkeling over het gebruik van een cursistenvolgsysteem voor het afstandsonderwijs gebeurt.

3.7.4 Actie: Good practices cursistenvolgsystemen verzamelen en verspreiden.

Doelstelling: Good practices van cursistenvolgsystemen in het volwassenenonderwijs opsporen, inventariseren en in de kijker plaatsen.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Inventariseren good practices.	Portaalsite	2009-2010

Geletterdheid

3.8 Opdracht: Het samenwerkingsverband bouwt zijn expertise inzake de aanpak van laaggeletterdheid verder uit en heeft daarbij aandacht voor het toegankelijk maken van relevante informatie en documentatie. Het neemt actief deel aan initiatieven van de Vlaamse overheid inzake geletterdheid en aan internationale uitwisseling. inzake geletterdheid. Het voert een actief communicatiebeleid inzake geletterdheid.

Resultaatsverbintenis 1: Het samenwerkingsverband ontwikkelt verder zijn visie inzake geletterdheid in overleg met de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

3.8.1 Actie: Samenwerkingsverband ontwikkelt een visie op de verhoging van het geletterdheidsniveau in de samenleving.

Doelstelling: Een duidelijk en actueel beeld over dynamiek in de samenleving, de aanpak en betrokken actoren.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Inventaris van gegevens m.b.t. geletterdheid en visies op aanpak. 	Werkdocument	Nov '08
<ul style="list-style-type: none"> Samenstellen reflectiegroep met onderwijsbetrokkenen en relevante partners. 	Vertegenwoordigers bekend	Nov '08
<ul style="list-style-type: none"> Bespreking met betrokken actoren. 	Neerslag	Dec 08- jan 09
<ul style="list-style-type: none"> Redactievergadering met reflectiegroep. 	Documenten	Maart '09
<ul style="list-style-type: none"> Ter beschikking stellen van materiaal. 	Via website www.vocvo.be	Mei '09
<ul style="list-style-type: none"> Systematisch verzamelen van nieuw ontwikkelde praktijken/concepten m.b.t. onderwijs aan laaggeletterde volwassenen binnen een specifieke context. Prioriteitenbepaling en planning in overleg met aanbodsverstrekkers geletterdheid en vertegenwoordigers van Ministerie Onderwijs . 	Document met prioriteiten, afgebakende projecten en planning.	Juni '09
<ul style="list-style-type: none"> Samenstellen werkgroep bij elk project (CBE/CVO/ partners). 	Werkgroepen: deelnemers gekend	Juli 09
<ul style="list-style-type: none"> Elke werkgroep bepaalt werkwijze, timing en doel. 	Intern document, met eigen fasering	Najaar 09
<ul style="list-style-type: none"> Elke werkgroep voert zijn project uit (afhankelijk van de doelen kan het gaan om verzamelen en beschrijven van good practices, ontwikkelen format, ontwikkelen draaiboek, ontwikkelen nieuwe opleiding, ...) 	Tussentijdse producten en verslagen	3-tal maanden per project
<ul style="list-style-type: none"> Verspreiden inzichten en materialen. 	Via website, toonmomenten, vorming	Na elk project

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband beschikt over een documentatiedienst die de meest relevante publicaties en alle informatie over geletterdheid in Vlaanderen en in het buitenland beschikbaar en toegankelijk maakt.

3.8.2 Actie: Samenwerkingsverband bundelt en stelt kennis ter beschikking over geletterdheid en verhoging van het geletterdheidsniveau.

Doelstelling: Een actueel overzicht ter beschikking stellen met interessante literatuur, instrumenten, goed practices, resultaat van ontwikkelingsprojecten... via bibliotheek, portaalsite en publicaties.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Inventaris van informatie rond geletterdheid. 	Verzamelde informatie	Nov – dec 08
<ul style="list-style-type: none"> Redactievergadering met KIT: wat komt op portaalsite en in de publicaties. 	Intern werkdocument	Jan 09
<ul style="list-style-type: none"> Via portaalsite en publicaties wordt de info over geletterdheid ter beschikking gesteld. 	Website, nieuwsbrieven,	Feb 09
<ul style="list-style-type: none"> Afspraken met account-managers, KIT - m.b.t. opvolging actualiteit in binnen en buitenland. 	Werkafspraken	Jan 09
<ul style="list-style-type: none"> Update informatie op website en bekendmaking via nieuwsbrieven. 	Website, nieuwsbrieven	Trimestrieel

Resultaatsverbintenis 3: Het samenwerkingsverband communiceert met actoren in onderwijs, vorming en opleiding over relevante inzichten inzake geletterdheid.

3.8.3 Actie: Actieve deelname aan en vertegenwoordiging op vergaderingen, overleggen, werkgroepen, commissies.

Doelstelling: Signalerend en (beleids)adviserend werk verrichten m.b.t. geletterdheid.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Bepalen van relevante overleggen m.b.t. geletterdheid. 	Overzichtsdocument	Nov 08
<ul style="list-style-type: none"> Contacten leggen waar nodig om toe te treden tot een overleg. 	Deelname aan overleg	Decr 08
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen van instrumenten om geletterdheid bespreekbaar te maken en visieontwikkeling te stimuleren rond gedragen aanpak van geletterdheid. 	Illustratiemateriaal, presentatie, methodieken	Januari 08
<ul style="list-style-type: none"> Schriftelijke weerslag van overlegmomenten. 	Verslag	Afhk van frequentie
<ul style="list-style-type: none"> Verspreiding door KIT naar de relevante doelgroepen (intern en extern). 	Nieuwsbrieven, website	Afh van frequentie, urgentie, e.d.

Resultaatsverbintenis 4: Het samenwerkingsverband is aanspreekpunt voor de media met betrekking tot geletterdheid.

3.8.4 Actie: Het samenwerkingsverband brengt geletterdheid in de aandacht via de media.

Doelstelling: In overleg met de Federatie basiseducatie voert het samenwerkingsverband een actief beleid inzake bekendmaking van de geletterdheidproblematiek.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Overleg met Federatie Basiseducatie . 	Document m.b.t aanpak, taakverdeling, acties.	Dec 08
<ul style="list-style-type: none"> Deelname aan overleg door centra voor basiseducatie m.b.t. promotie van het werken aan geletterdheid. 	Verslag vergaderingen	Afhankelijk van frequentie
<ul style="list-style-type: none"> In overleg met Federatie Basiseducatie en centra voor basiseducatie uitvoeren van bepaalde acties. 	Geletterdheid komt in de aandacht via de media.	Afhankelijk van planning
<ul style="list-style-type: none"> Opstarten overleg met partners in het volwassenenonderwijs m.b.t. verbreding van de communicatie rond geletterdheid (CVO e.a.) samenstellen overlegplatform. 	Vertegenwoordigers gekend	Mei 09
<ul style="list-style-type: none"> Systematisch beantwoorden vragen uit de media. 	Interview, artikel m.b.t. geletterdheid e.d.	Afhankelijk van de vraag
<ul style="list-style-type: none"> Ter beschikking stellen van het materiaal uit interviews, getuigenissen ... 	Website www.vocvo.be	Systematisch
<ul style="list-style-type: none"> Up-daten informatie over geletterdheid op de website van Vocvo. 	Visieteksten, getuigenissen, e.d.	Februari 09

Resultaatsverbintenis 5: Het samenwerkingsverband ondersteunt de centra bij het gebruik van instrumenten en materialen voor een doelmatige benadering van het geletterdheidprobleem.

3.8.5 Actie: Organiseren van informatie- en vormingsmomenten.

Doelstelling: Inzichten, materialen en methodieken bekendmaken en ingang laten vinden.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Bespreking noden aan deskundigheidsbevordering m.b.t. verhogen van geletterdheid met de Federatie Basiseducatie. 	Verslag	Januari 09
<ul style="list-style-type: none"> Voorstelling draaiboek en goede praktijken m.b.t. samenwerking BE en armen-organisaties. 	Studiedag - materialen	13 febr 09

<ul style="list-style-type: none"> Voorstelling draaiboek en geïntegreerde opleidingen geletterdheid voor werkers niveau D en E in openbare besturen en OCMW's. 	<p>Studiedag - materialen</p>	<p>Mei 09</p>
<ul style="list-style-type: none"> Bespreking noden aan deskundigheidsbevordering m.b.t. verhogen van geletterdheid in het volwassenenonderwijs (op overleg met de koepels van het volwassenenonderwijs) vanuit een visie op gezamenlijke aanpak van geletterdheid. 	<p>Bespreking Verslag</p>	<p>Voorjaar 09</p>
<ul style="list-style-type: none"> Opzetten deskundigheidsbevordering i.s.m. deskundigen uit de basiseducatie, CVO's en relevante actoren uit andere sectoren. 	<p>Vormingsmomenten, materialen</p>	<p>Afhankelijk van projectenplanning en de vraag</p>

Acties kennis- en expertise-uitwisseling

3.9 Opdracht: Het samenwerkingsverband stimuleert en coördineert wenselijke acties op het vlak van kennis- en expertiseontwikkeling.

Resultaatsverbintenis: In het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen, gekoppeld aan deze samenwerkingsovereenkomst, zijn voorstellen tot wenselijke gezamenlijke acties opgenomen.

3.9.1 Actie: Uitwerken van een overlegplatform voor begeleiders/accountmanagers volwassenenonderwijs: Platform Overleg Volwassenenonderwijs (Plov)

Doelstelling: Deskundigheidsbevordering van de begeleiders/accountmanagers m.b.t. bepaalde thema's

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Overleg met de verschillende partners van het samenwerkingsverband ter voorbereiding van het beleidsplan 2008-2012 	Beleidsplan begeleiding	2° kwart 2008
<ul style="list-style-type: none"> Overleg met de verschillende partners van het samenwerkingsverband ter voorbereiding van het jaarlijks actieplan; keuze van de prioriteiten 	Jaaractieplan begeleiding 3 prioritaire thema's	jaarl sept- okt
<ul style="list-style-type: none"> thematisch overleg Plov per thema 	Verslagen	3 per schooljaar

3.9.2 Actie: Uitwerken van een portaalsite m.b.t. kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs door het samenwerkingsverband vzw SNPB-Vocvo

Doelstelling: Heldere en eenduidige communicatie met CVO's en CBE, met externe partners m.b.t. visie, beleidsplan, actieplannen, activiteitenverslag, studiedagen, netwerken... enerzijds en permanent beschikbaar stellen van informatie (m.b.t. OP's, LPL, voorbeelden van elo's, van erkenning van EVC, e-content...) anderzijds.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Verkenning van mogelijkheden / middelen om portaalsite op te starten en te onderhouden 	Beslissing opstart portaalsite	4 ^{de} kwart 2008 – 1 ^{ste} kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding omkadering onderhoud site (eventueel via projectaanvraag) 	Aanvraag project/ aanstelling projectmedewerker	2 ^{de} kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Overleg voorbereiding vormelijke en inhoudelijke aspecten site virtueel kenniscentrum 	Ontwerp portaalsite	3 ^{de} kwart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling portaalsite virtueel kenniscentrum 	Portaalsite	4 ^{de} kwart 2009

Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

3.10 Opdracht: Het samenwerkingsverband ondersteunt de onderwijscoördinatoren, in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden, bij enerzijds de uitbouw van een behoeftegedekt en aangepast aanbod voor onderwijs aan gedetineerden en anderzijds de coördinatie van het onderwijsaanbod in de gevangenis.

Resultaatsverbintenis 1: Het samenwerkingsverband brengt op regelmatige basis de onderwijscoördinatoren samen voor overleg en expertise-ontwikkeling.

3.10.1 Actie: Het informeren, motiveren en ondersteunen van de onderwijscoördinatoren in de Vlaamse en Brusselse strafinrichtingen en arresthuizen.

Doelstelling: De coördinatoren bewustmaken van de regelgeving betreffende het onderwijs aan gedetineerden, meldt evoluties binnen het volwassenenonderwijs en justitie, motiveert en ondersteunt bij de uitvoering van hun taak opdat de implementatie van het Strategisch Plan, voor het domein onderwijs, effectief zou verlopen.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Het introduceren van de onderwijscoördinator in de strafinrichting/arresthuis. 	Eigen verslag	Jan 2009
<ul style="list-style-type: none"> Het oplijsten van de knelpunten en hindernissen voor het realiseren van het onderwijs aan gedetineerden in de verschillende strafinrichtingen en arresthuizen. 	Overleg Lijst met prioriteiten Plan van aanpak	Maart 2009
<ul style="list-style-type: none"> Overlegmomenten met de onderwijscoördinatoren: informeren over relevante ontwikkelingen binnen het onderwijs aan gedetineerden. 	Overleg PowerPoint	Februari, juni, oktober, december
<ul style="list-style-type: none"> Het ondersteunen van de onderwijscoördinatoren op de lokale werkgroep onderwijs. 	Overleg Lokale acties	Permanent/ op vraag
<ul style="list-style-type: none"> De stuurgroep "Onderwijs aan gedetineerden" als overleg- en sturingsorgaan voor het volledige landschap van het onderwijs aan gedetineerden. 	Overleg Verslag	3 maal per jaar
<ul style="list-style-type: none"> Het organiseren van navormingen voor de onderwijscoördinatoren en educatieve binnen een strafinrichting/arresthuis. 	Bakberichten Website Map met relevante informatie	Juni 2009 Jaarlijks
<ul style="list-style-type: none"> Extra: <ol style="list-style-type: none"> projectvoorstel Bonte Was (i.s.m. CTO) invoeren van Webleren: project i.s.m. Justitie en VDAB projectvoorstel Op Vrije Voeten (i.f.v. bevorderen van reïntegratie) 	Herwerkte cursus op 'Bonte Was' Intranet in alle open leercentra van de arresthuizen en strafinrichtingen Herwerkte cursus 'Op vrije voeten'	

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband treedt namens de centra op als aanspreekpunt ten aanzien van Justitie en andere betrokken beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

3.10.2 Actie: Vocvo staat in voor een open communicatie (formeel en informeel), betreffende het volledige onderwijs aan gedetineerden, tegenover de verschillende Vlaamse partners en de interne partner justitie.

Doelstelling: Het onderwijs aan gedetineerden duidelijk kenbaar en zichtbaar maken bij justitie en de andere betrokken beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid opdat alle partners de meerwaarde van het onderwijs, binnen een strafinrichting/arresthuis, naar de gedetineerden kunnen communiceren.

2. De actualisering van de cursus Op Vrije Voeten.
3. Het invoeren van Webleren.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> • Het introduceren van de onderwijscoördinator in de strafinrichting of arresthuis. 	Introductiegesprek in de strafinrichting/arresthuis Eigen verslag	Dec 2008
<ul style="list-style-type: none"> • De aanwezigheid van Vocvo op overlegmomenten/infovergaderingen betreffende het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. 	Overleg Verslag PowerPoint	Doorlopend
<ul style="list-style-type: none"> • Relevante info, betreffende het onderwijs aan gedetineerden, communiceren naar de verschillende Vlaamse partners, de consortia en de partner justitie. 	Website Bakberichten Nieuwsbrieven Mailverkeer	Doorlopend
<ul style="list-style-type: none"> • Informatie betreffende het onderwijs aan gedetineerden tot bij het gehele penitentiaire kader brengen. 	Overleg PowerPoint Folders	Doorlopend
<ul style="list-style-type: none"> • Deel uitmaken van de centrale redactieraad van Krant X. 	Overleg Verslag Vormingen Krant	Sep -Okt 2008 Jan - Feb – Mei – juni '09 Jaarlijks
<ul style="list-style-type: none"> • Bonte Was in de context van een arresthuis of een strafinrichting. 	Herwerkte cursus	Dec 2009

Resultaatsverbintenis 3: Het samenwerkingsverband neemt deel aan de stuurgroep Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

3.10.3 Actie: Het samenwerkingsverband woont de vergaderingen bij van de stuurgroep Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Doelstelling: Het evoluties, knelpunten en hindernissen binnen het domein onderwijs aan gedetineerden kenbaar maken naar het kabinet Welzijn toe, dit kabinet is verantwoordelijk voor de implementatie van het Strategisch Plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Ook de andere betrokken kabinetten en administraties zijn op deze overlegmomenten aanwezig. Afstemming tussen de verschillende domeinen, werkzaam in een gevangeniscontext, zijn essentieel.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Het bijwonen van de vergaderingen van de stuurgroep Strategisch Plan hulp- en dienstverlening aan Gedetineerden. 	Overleg Verslag	Nov 2008 Jan- maart- mei 2009 Jaarlijks
<ul style="list-style-type: none"> Het bijwonen van de vergaderingen van de Werkgroep Vorming en organiseren ondersteuning (WEVO). 	Overleg Verslag	Nov 2008 Jan- maart- mei -juli 2009 Jaarlijks
<ul style="list-style-type: none"> Het organiseren van vormingen voor medewerkers binnen de hulp -en dienstverlening. 	Bakberichten Website Map met relevante info	Permanent

Communicatie en feedback

3.11 Opdracht: Het samenwerkingsverband communiceert regelmatig met de centra, staat open voor feedback en houdt rekening met de signalen uit de centra.

Resultaatsverbintenis 1: Het samenwerkingsverband informeert gericht en transparant over haar werking, over haar eigen aanbod, over haar producten, over haar vijfjaarlijks beleidsplan, over haar jaarlijkse actieplannen en activiteitenverslagen, over overheidsinitiatieven en over initiatieven van derden.

3.11.1 Actie: Gericht en transparant informeren.

Doelstelling: Centra (en andere geïnteresseerden) zijn op de hoogte van de werking van het samenwerkingsverband.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Het beleidsplan 2008-2012 de actieplannen en activiteitenverslagen kunnen geraadpleegd worden via de website van de PBD's en Vocvo, op langere termijn via de website van het samenwerkingsverband 	Websites PBD's en Vocvo	doorlopend
<ul style="list-style-type: none"> Alle directies van centra informeren over de werking van het samenwerkingsverband en over de procedure voor ontwikkeling van OP's en LPL 	Studiedag	dec 2008
<ul style="list-style-type: none"> Verder uitbouwen van ondersteuningsstructuur volwassenenonderwijs: relatie decretale stuurgroep – Plov - StuV 	Schematisch overzicht ondersteuningsstructuur	2008-2009
<ul style="list-style-type: none"> Opstarten van een portaalsite voor het virtueel kenniscentrum (cf 3.9.2) 	Portaalsite samenwerkingsverband (cf.3.9.2)	2009

Resultaatsverbintenis 2: Het samenwerkingsverband zet een meldingssysteem voor feedback op.

3.11.2 Actie: Feedback van de centra naar het samenwerkingsverband via een meldingssysteem rond realisaties werking.

Doelstelling: Op een gestructureerde en systematische manier feedback faciliteren om de werking van het samenwerkingsverband bij te sturen en te verbeteren.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen van procedure meldingssysteem: van wie willen we feedback, verwerkingsprocedure, vastleggen reactietijd, bepalen of we rechtstreeks feedback willen of gefilterd door coördinatie, ... 	Procedure meldingssysteem feedback	2008-2009
<ul style="list-style-type: none"> Uitwerken opzet meldingssysteem: algemene vragen of onderverdelen in thema's of per opdracht, ... 	Verslag	2008-2009

<ul style="list-style-type: none"> • Aanmaken meldingssysteem. 	Meldingssysteem via portaal-site	2009-2010
<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen van meldingssysteem en informeren + stimuleren van centra opdat het wordt gebruikt. 	Communicatie met centra	2009-2010
<ul style="list-style-type: none"> • Opvolgen van gebruik meldingssysteem: uitvoering, procedure, ... in orde? 	Verslag	2009-2010
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie: bevragen centra over de gebruiksvriendelijkheid, wat is er gebeurd met de feedback, hoe loopt de reactietijd etc. 	Verslag	2009-2010

Kwaliteitszorg

3.12 Opdracht: Het samenwerkingsverband ontwikkelt een intern kwaliteitszorgsysteem waarin alle aspecten die in het kader van deze overeenkomst inzake ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling beschreven zijn, warden opgenomen. Dit kwaliteitszorgsysteem is klantgericht en houdt in het bijzonder rekening met de feedback vanuit de centra.

Resultaatsverbintenis: geen in samenwerkingsovereenkomst

3.12.1 Actie: De decretale stuurgroep ontwikkelt een intern kwaliteitszorgsysteem waarin alle aspecten inzake kennis- en expertiseontwikkeling worden opgenomen. Dit kwaliteitszorgsysteem is klantgericht en houdt in het bijzonder rekening met de feedback vanuit de centra.

Doelstelling: De Werking en dienstverlening van het samenwerkingsverband optimaliseren.

STAPPENPLAN

Fasen	Output	Timing
<ul style="list-style-type: none"> Ten gepaste tijde evalueert het samenwerkingsverband zijn werking, formuleert verbeteringspunten en stuurt zijn werking bij op basis van de Plan-DO-Check-Act-cirkel. 	Activiteitenverslag Zelfevaluatie-rapport Jaarlijkse actieplannen	Doorlopend